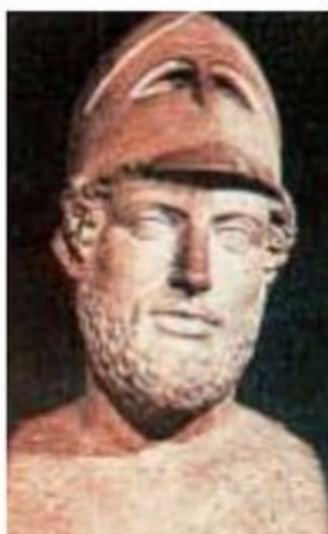

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ**
ΙΣΤΟΡΙΑ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Α. Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ

Χρωματίστε τη γραμμή του χρόνου

- 1) Καταγράφω τους τρεις (3) σημαντικότερους πολιτισμούς που εμφανίστηκαν στον ελληνικό χώρο κατά την ελογή του γαλλικού:

A B Γ

- 2) Επιλέξτε ποιες λέξεις της στήλης **B** ταιριάζουν σε κάθε λέξη της στήλης **A**:

A

Κυκλάδες

Κρήτη

.....

Μυκήνες

.....

B

δίσκος της Φαιστού

μαρμαρίνα ειδώλια

ρυντά

θολωτοί τάφοι

Ερρίκος Σλήμαν

ταυροκαθάρια

Φυλακωπή Μήλου

ΚΥΚΛΩΠΕΙΣ ΟΧΥΡΩΣΕΙΣ

Ἀρθουρ Έβανς

καμαραϊκά αγγεία

μνημειακή αρχιτεκτονική

- 3) Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

Ο Κυκλαδικός πολιτισμός αναπτύχθηκε κατά την Εποχή του....., στις Κυκλάδες γιατί είχαν ήλιο κλίμα και ιδιαίτερα προνομακία.....

Οι αρχαιολόγοι ανακαλύπτουν **οικισμούς** σε όλα σχεδόν τα νησιά των Κυκλάδων. Οι οικισμοί αυτοί είναιχωρίς.....

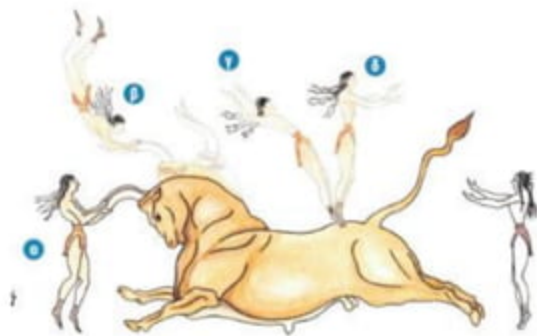
- Αναφέρετε **δύο** σημαντικούς οικισμούς της κυκλαδικής εποχής: 1.
2.

Το χαρακτηριστικότερο δημιούργημα της κυκλαδικής τέχνης είναι τα μαρμάρινα.....(αγαλμάτια)

που παριστάνουνή.....

Το υλικό που διάλεξαν οι Κυκλαδίτες για να σκαλίσουν τα αγαλμάτια ήταν τοπου υπήρχε άφθονο γύρω τους.

- 3) Τι αναλαριστά το σχέδιο;**
Απαντήστε σύντομα τι γνωρίζετε για αυτό:

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features multiple rows of horizontal lines. Each row consists of three lines: two solid outer lines and a dashed middle line, providing a guide for letter height and placement. The paper is otherwise empty, with no text or markings other than the printed lines.

- 4) Τι απεικονίζει η κάθε εικόνα; Γράψτε μπροστά από κάθε φράση τον αριθμό της εικόνας που ταιριάζει: [η άσκηση είναι από το «...λίγη ακόμη Ιστορία»]

<http://repository.edulll.gr/261>

			 «Στην υγείά σας!»
1	2	3	 Άντρας που παίζει αυλό.
			 Δε δηλώνονται χέρια, πόδια και κεφάλι.
4	9	6	 Δε δηλώνονται χέρια, πόδια, κεφάλι, και έχει σημάδια στη μέση.
			 Έγκυος γυναίκα.
7	8	5	 Ανδρική μορφή.
			 Γυναικεία μορφή.
10	11	12	 Ένας αρπιστής.
			 Ένας κυνηγός.
			 Τμήμα ανδρικής μορφής.
			 Μαρμάρινο αγγείο.
			 Πέτρινη κούπα.

5) Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

- Ο πολιτισμός που άνθισε στην Κρήτη την εποχή (3^η και 2^η χιλιετία π. Χ.) ονομάστηκε από το μυθικό βασίλειό της Κνωσού..... και ήρθε στο φως στις αρχές του 20^{ου} αι. από τον Βρετανό αρχαιολόγο
- Οι Μινωίτες ασχολούνται με το και πλουτίζουν από αυτό. Η μεγάλη οικονομική ανάπτυξη, γύρω στο π. Χ. οδηγεί στην ανάπτυξη των **πρώτων**..... Τα γνωστότερα μέχρι σήμερα είναι στην Κ....., τη Φ....., τα Μ..... και τη Ζ.....
- Η Κρήτη θα φτάσει στη μεγαλύτερη ακμή της από το έως το π. Χ. την εποχή των **νέων**
- Το πολιτικό, οικονομικό, διοικητικό σύστημα της Κρήτης ήταν..... με κέντρο τα
- Γύρω στα 1700 π. Χ. οι Μινωίτες χρησιμοποιούν ένα σύστημα γραφής που μοιάζει με τα ιερογλυφικά όπως αποδεικνύει ο δίσκος της Λίγο αργότερα άρχισε να χρησιμοποιείται ένα νέο σύστημα γραφής η Η γραφή αυτή ήταν....., δηλ. κάθε σημείο της αντιστοιχούσε σε μία συλλαβή.
- Τα Μινωικά ανάκτορα καταστρέφονται οριστικά το οπότε η Κρήτη περνά στην κυριαρχία των

6) Η θρησκεία των Μινωιτών (συμπληρώστε τα κενά)

- ✚ Πίστευαν σε ένα σύμπλεγμα
- ✚ Δεν υπήρχαν μεγάλοι ναοί αλλά μικρά ή ιερά.
- ✚ Κάποιες λατρευτικές εκδηλώσεις γίνονται σε (π.χ.) όπου οι πιστοί προσφέρουν ειδώλια που απεικονίζουν τους ίδιους τους θεούς
- ✚ Ιερό δένδρο μάλλον είναι η
- ✚ Ιερό ζώο.....
- ✚ Το ιερατείο ήταν κυρίως

7) Γράψτε κάτω από κάθε εικόνα τι απεικονίζει:

1.
Ανέσκαψε τις Μυκήνες

2.

3.

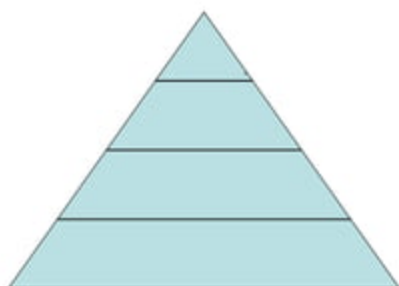
Συμπληρώστε τα κενά:

- ✚ Οι Μυκηναίοι διακρίθηκαν στη αρχιτεκτονική που είναι η αρχιτεκτονική
- ✚ Οι περίοδοι του Μυκηναϊκού πολιτισμού ήταν :
- ✚ η περίοδος των τάφων
- ✚ και η περίοδος

8) Σημειώστε σωστό (Σ) ή λάθος (Λ) δίπλα σε κάθε πρόταση:

	Σ	Λ
I. Ένα είδος τάφων των Μυκηναίων, που προορίζονταν για τα μέλη της βασιλικής οικογένειας ήταν οι λακκοειδείς τάφοι	☐	☐
II. Ένα από τα αίτια της παρακμής του μυκηναϊκού πολιτισμού ήταν η διαμάχη με τους Μινωίτες	☐	☐
III. Ένα από τα στοιχεία που ένωναν τα διάφορα ελληνικά φύλα κατά τη μυκηναϊκή εποχή ήταν η κοινή γλώσσα	☐	☐
IV. Η Γραμμική Β δεν έχει αποκρυπτογραφηθεί μέχρι σήμερα	☐	☐

Στη συνέχεια για κάθε λανθασμένη απάντηση γράψτε τη σωστή

9) Τοποθετώ στη πυραμίδα τις κοινωνικές τάξεις των Μυκηναίων

**10) Επιλέξτε και γράψτε κάτω από κάθε εικόνα την κατάλληλη λέξη:
Κυκλαδικό ειδώλιο, πινακίδα Γραμμικής Α, δίσκος της Φαιστού,
η πύλη των λεόντων, ρυτό, καμαραϊκό αγγείο**

11) Παρατηρήστε την αναπαράσταση των μινωικών ανακτόρων και με τη βοήθεια όσων διδαχθήκατε, αλλά και της φαντασίας σας, γράψτε ένα κείμενο 8- 10 σειρών στο οποίο θα περιγράψετε ένα μινωικό ανάκτορο, καθώς και τη ζωή μέσα σε αυτό.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12) Απαντήστε στην εξής ερώτηση:

Για ποιο λόγο η καταστροφή των ανακτόρων έφερε και την υλοταγή των Μινωιτών στους Μυκηναίους; Για την απάντησή σας λάβετε υπόψη σας ότι τα Μινωικά ανάκτορα αποτελούσαν πολιτικά, οικονομικά, θρησκευτικά και διοικητικά κέντρα της περιοχής στην οποία βρισκόταν.

**13) Διαβάστε προσεκτικά το παράθεμα και με τη βοήθεια όσων έχετε διδαχθεί απαντήστε στις ερωτήσεις:
α: Ποιες πληροφορίες μαθαίνουμε για τη μινωική Κρήτη;**

Η ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ

Ο Μίνως είναι το αρχαιότερο από την παράδοση πρόσωπο που απέκτησε σόλο και κατόρθωσε να γίνει κέρσιος του μεγαλύτερου μέρους της ελληνικής θάλασσας. Επέβαλε την κυριαρχία του στις Κυκλάδες και εγκατέστησε στις περισσότερες τις πρώτες αποικίες.

Θουκυδίδης Α, 4

β: Τι σημαίνει το γεγονός ότι ο Θουκυδίδης γράφει 1200 χρόνια μετά για τη μινωική θαλασσοκρατία;

14) Παρατηρήστε το χάρτη των Κυκλάδων και με τη βοήθεια όσων έχετε διδαχθεί, εξηγήστε πού οφείλεται η ανάπτυξη του κυκλαδικού πολιτισμού:

15) Απαντήστε σύντομα στις παρακάτω ερωτήσεις:

- I. Τι ήταν τα ρυτά;
- II. Τι ήταν τα καμαραϊκά αγγεία και πού οφείλουν την ονομασία τους;

16) Γράψτε δίπλα από κάθε τίτλο τον αριθμό της εικόνας που αντιστοιχεί, καθώς και σε ποιο πολιτισμό ανήκει (κυκλαδικό ή μινωικό)

1 2 3 4 5 6 7 8

η θεά των όφρων
ο δίσκος της Φαιστού
καμαραϊκό αγγείο.....
βιολόσχημο ειδώλιο.....
ρυτό.....
ταυροκαθάψια.....
ειδώλιο γυναικείας μορφής.....
μαρμάρινος κρατηρίσκος.....

- 17) Οι μυκηναϊκές ακροπόλεις ήταν οχυρωμένες ενώ οι μινωικοί οικισμοί ήταν ανοχύρωτοι.
Σε ποιο συμπέρασμα σχετικά με το χαρακτήρα των Μυκηναίων μας οδηγεί αυτό;
- 18) Ποια ήταν τα πιθανά αίτια της πτώσης του μυκηναϊκού πολιτισμού;
- 19) Για ποιο λόγο η καταστροφή των μυκηναϊκών ανακτόρων είχε σαν αποτέλεσμα την εξαφάνιση της Γραμμικής Β ;

2. Η ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ

Η εξέλιξη του πολιτεύματος: (συμπληρώστε τα κενά) [σελ. 45 του σχολικού βιβλίου]

Στην αρχή το κράτος το κυβερνούσεμε ένα συμβούλιο από ευγενείς, που ήταν μεγαλοκτηματίες. Αυτοί οι μεγαλοκτηματίες αργότερα πήραν όλη τη δύναμη στα χέρια τους, κατάργησαν το βασιλιά και κυβέρνησαν μόνοι τους. Το πολίτευμα ονομάστηκεαπό τους άριστους, τους πλούσιους ιδιοκτήτες γης που παλιότερα αποτελούσαν το συμβούλιο του βασιλιά. Κατόπιν με το εμπόριο, την ναυτιλία και τη βιοτεχνία πλούτισαν και άλλοι άνθρωποι και απόκτησαν μεγαλύτερη δύναμη από τους ευγενείς. Άρχισαν λοιπόν να παίρνουν εκείνοι την εξουσία. Το πολίτευμα αυτό ονομάστηκεγιατί οι πλούσιοι ήταν (ο)λίγοι. Κριτήριο για συμμετοχή στην εξουσία δεν ήταν πια η καταγωγή αλλά ο

Σε μερικές περιπτώσεις κάποιοι φιλόδοξοι άνθρωποι κατόρθωσαν να εκμεταλλευτούν τις φιλονικίες ανάμεσα στις διάφορες πολιτικές παρατάξεις και να πάρουν με τη βία την εξουσία. Οι άρχοντες αυτοί ονομάστηκανκαι το πολίτευμα.....

Το πολίτευμα όπου είχαν πια όλοι οι πολίτες δικαίωμα να συμμετέχουν στη διακυβέρνηση του κράτους ονομάστηκε

Απαντήστε σύντομα στην εξής ερώτηση: [σελ. 45 του σχολικού βιβλίου]

❖ Ποιος ήταν ο ρόλος του πολίτη στην πόλη-κράτος;

.....

.....

.....

.....

.....

[σελίδες 48 έως 53]

1) Γράψτε τη λέξη που αντιστοιχεί στον κάθε ορισμό:

- Οι παλιοί κάτοικοι της περιοχής της Σπάρτης που είχαν γίνει δούλοι.....
- Είχαν την εξουσία στη Σπάρτη και ήταν υπεύθυνοι για την άμυνα
- Η συνέλευση του λαού στην αρχαία Σπάρτη
- Νόμος του Κλεισθένη με τον οποίο εξορίζονταν όσοι απειλούσαν τη δημοκρατία
- Μέτρο του Σόλωνα το οποίο απάλλασσε τους αγρότες από τα χρέη
- Ήταν θρησκευτικοί και στρατιωτικοί αρχηγοί στη Σπάρτη
- Κατοικούσαν γύρω από τη Σπάρτη και ασχολούνταν με το εμπόριο
- Σ' αυτή συμμετείχαν άτομα ηλικίας άνω των 60 ετών στη Σπάρτη
- Η συνέλευση του λαού στην αρχαία Αθήνα
- Η διατύπωση μιας φράσης με λίγες λέξεις και έξυπνο περιεχόμενο
- Μ' αυτή τη γιορτή γιόρταζαν οι Αθηναίοι την ένωσή τους

- 2) Στις παρακάτω προτάσεις βάλτε ένα **X** στην αντίστοιχη στήλη ανάλογα αν τις θεωρείτε σωστές ή λανθασμένες:

	Σ	Λ
Στην Αθήνα τη βασιλεία τη διαδέχθηκε η δημοκρατία		
Με τις 10 φυλές ο Κλεισθένης μείωσε το ρόλο της καταγωγής στην πολιτική ζωή		
Η σεισάχθεια είχε σχέση με τη συμμετοχή στα κοινά		
Ο Σόλωνας διαίρεσε τους πολίτες σε τάξεις ανάλογα με το εισόδημα		
Η Εκκλησία του δήμου ψηφίζει τους νόμους και αποφασίζει για σημαντικά θέματα		
Την ουσιαστική εξουσία στη Σπάρτη ασκούσαν οι δύο βασιλιάδες		

- 3) Αντιστοικίστε τα ονόματα της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β:

A	B
1. ΚΟΔΡΟΣ	α. ο πρώτος βασιλιάς της Αθήνας
2. ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ	β. θεωρείται ο θεμελιωτής του δημοκρατικού πολιτεύματος
3. ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ	γ. είπαν για τους νόμους του ότι ήταν γραμμένοι με αίμα
4. ΔΡΑΚΟΝΤΑΣ	δ. επέβαλε στην Αθήνα τυραννία
5. ΣΟΛΩΝ	ε. ο τελευταίος βασιλιάς της Αθήνας
6. ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ	στ. σ' αυτόν ανέθεσαν οι ευγενείς να γράψει νέους νόμους
7. ΘΗΣΕΑΣ	ζ. δικό του έργο ήταν το πολίτευμα της Σπάρτης

- 4) Αναπτύξτε σύντομα τους όρους:

- Κυλώνειο άγος
- οστρακισμός
- σεισάχθεια

- 5) Τι ήταν η Εκκλησία του δήμου και ποιο ήταν το αντίστοιχο σώμα στη Σπάρτη

- 6) Συμπληρώστε τον πίνακα: [Από το τετράδιο εργασιών του μαθητή]

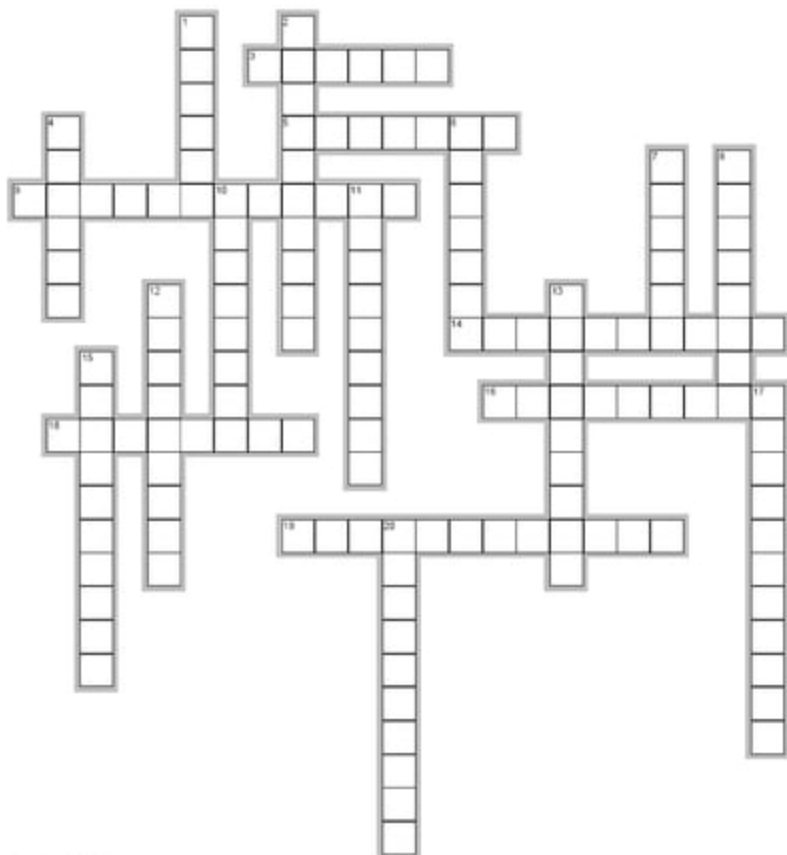
	Μεταρρυθμίσεις ΣόΛΩΝΑ	Μεταρρυθμίσεις ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ
Από ποιες τάξεις προέρχονταν αυτοί που μπορούσαν να δικασθούν την πόλη;		
Ποιοι δικαίουν την πόλη;		
Ποιοι μπορούσαν να συμμετέχουν στην Εκκλησία του δήμου;		
Ποιοι μπορούσαν να εκλεγούν στη Βουλή;		
Πόσα μέλη είχε η Βουλή;		
Σε πόσες φυλές χωρίζονταν οι Αθηναίοι;		

- 7) Συμπληρώστε τον πίνακα:

	ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ		ΕΙΛΩΤΕΣ
Καταγωγή		Παλιοί κάτοικοι της Λακωνίας που δέχτηκαν τους Δωριείς χωρίς αντίσταση	
Ασχολίες	Πολιτικά, πολεμική τέχνη		
Δικαιώματα			Κανένα πολιτικό δικαίωμα

ΛΥΣΤΕ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΑΘΗΝΑ- ΣΠΑΡΤΗ

EclipseCrossword.com

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

3. Ο τελευταίος βασιλιάς της Αθήνας
5. Οι παλιοί κάτοικοι της περιοχής της Σπάρτης που είχαν γίνει δούλοι
9. Τύραννος της Αθήνας
14. Οι Δωριείς που κατέλαβαν τη Σπάρτη και είχαν πλήρη δικαιώματα
16. Αυτός ο νομοθέτης έφραξε τους νόμους της Σπάρτης
18. Συμβούλιο 28 ατόμων ηλικίας άνω των 60 ετών στη Σπάρτη, προετοίμαζε τα θέματα που θα υποβάλλονταν για συζήτηση στη λαϊκή συνέλευση
19. Στο πολίτευμα αυτό κριτήριο για συμμετοχή στην εξουσία ήταν η καταγωγή

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ο πρώτος βασιλιάς της Αθήνας
2. Ήταν αρμόδιος για στρατιωτικά θέματα στην αρχαία Αθήνα
4. Η λαϊκή συνέλευση των πολιτών στη Σπάρτη
6. Αυτός που λόγω της καταγωγής ή της περιουσίας του είχε περισσότερα δικαιώματα
7. Δικαστήριο το οποίο ίδρυσε ο Σόλων
8. Ανόσια πράξη που έμεινε στην ιστορία γνωστή ως.....άγος
10. Αυτός που παίρνει την εξουσία με τη βία και κυβερνάει χωρίς να δίνει λόγο σε κανέναν.
11. Στο πολίτευμα αυτό κριτήριο για συμμετοχή στην εξουσία ήταν ο πλούτος
12. Κατοικούσαν σε οικισμούς γύρω από τη Σπάρτη
13. Έγραψε νόμους πολύ αυστηρούς, για τους οποίους είπε πως ήταν γραμμένοι με αίμα
15. Θεωρείται ο θεμελιωτής του δημοκρατικού πολιτεύματος
17. Ήταν ο πυρήνας της πόλης- κράτους
20. Μέτρο με το οποίο διαγράφθηκαν όλα τα χρέη και απελευθερώθηκαν όσοι είχαν γίνει δούλοι λόγω χρεών

Συμπληρώνω τον πίνακα

	ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ	ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	ΣΑΛΑΜΙΝΑ	ΠΛΑΤΑΙΕΣ	ΜΥΚΑΛΗ
ΕΤΟΣ					
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ					
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΣΩΝ					
ΝΙΚΗΤΗΣ					

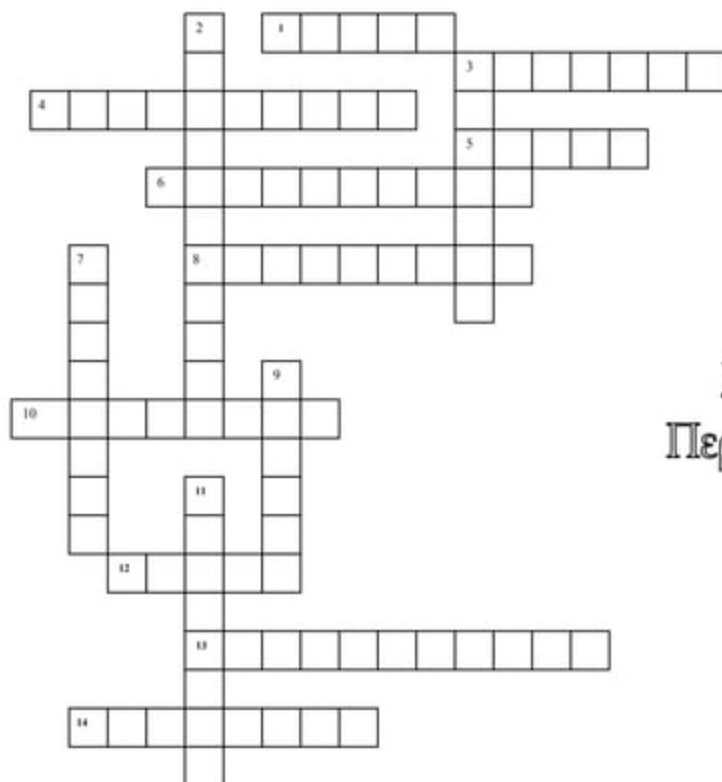
Απαντώ στις ερωτήσεις

- 1)** Τι ονομάζουμε Περσικούς πολέμους ;
- 2)** Ποια ήταν η κύρια αιτία των Περσικών πολέμων
- 3)** Ποιο γεγονός υπήρξε η αφορμή της επίθεσης των Περσών εναντίον των Ελλήνων;
- 4)** Ποιες ήταν οι συνέπειες της νίκης των Ελλήνων κατά των Περσών;

Σε ποιο από τα πρόσωπα αντιστοιχεί η κάθε φράση;

- 1.** Τιμωρήθηκε από τους Αθηναίους με πρόστιμο γιατί τους θύμιζε «οικεία κακά».....
 - 2.** «Κύριε, μην ξεχνάς τους Αθηναίους»
 - 3.** «Χτύπα με , αλλά πρώτα άκουσε με»
- Λεωνίδας, Φρύνιχος, Δαρείος*

Λύνω το σταυρόλεξο

Σταυρόλεξο Περσικοί πόλεμοι

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Έλληνες που επαναστάτησαν το 499 π. Χ. εναντίον των Περσών οι οποίοι τους φορολογούσαν βαριά.
3. «.....άλωσις» του ποιητή Φρόνιχου
4. Εκεί οι Σπαρτιάτες απάντησαν «μολών λαβέ»
5. Ναυμαχία τηςτο 494 π. Χ. όπου ηττήθηκαν οι Έλληνες της Μ. Ασίας
6. Στη δεύτερη περσική εκστρατεία αρχηγοί ήταν ο Δάτης και ο
8. Αρχηγός της πρώτης περσικής εκστρατείας το 492 π. Χ γαμπρός του βασιλιά Δαρείου
10. Εκεί οι Έλληνες υπό το Σπαρτιάτη βασιλιά Πausανία πέτυχαν ολοκληρωτική νίκη κατά των Περσών
12. Ιδρυτής του Περσικού κράτους
13. Μεγαλοφυής στρατηγός των Αθηναίων που σχεδίασε τη ναυμαχία της Σαλαμίνας
14. Γενναίος βασιλιάς της Σπάρτης που έπεσε πολεμώντας μαζί με 300 Σπαρτιάτες και 700 Θesopείs

ΚΑΘΕΤΑ

2. Περσικός θεός της σοφίας και της αλήθειας
3. Σπουδαία πόλη της Ιωνίας χτισμένη στις εκβολές του ποταμού Μαιάνδρου, πατρίδα του Θαλή, του Αναξίμανδρου και του Αναξίμανη
7. Οδήγησε τους Πέρσες από ένα μονοπάτι στα νότια των Ελλήνων
9. Γιος του Δαρείου που οργάνωσε μεγάλη εκστρατεία και ανέλαβε την αρχηγία της
11. ΣτοΑθηναίοι και Πλαταιείς αντιμετώπισαν τους Πέρσες νικηφόρα το 490 π. Χ.

4. Η ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

1) α: Κύριες πηγές για την ιστορία της εποχής της Αθηναϊκής ηγεμονίας είναι:

-
-
-

1) β. Αντιστοιχίστε τα δεδομένα της στήλης Α με αυτά της στήλης Β

A

B

1. Ελληνοταμίες
2. τερματισμός Ελληνοπερσικών πολέμων
3. μέτρα Περικλή
4. μεταφορά του ταμείου της συμμαχίας στην Ακρόπολη
5. περιορισμός δύναμης του Αρείου Πάγου
6. με δική του πρωτοβουλία ιδρύθηκε η συμμαχία της Δήλου
7. μεγάλο λαϊκό δικαστήριο
8. προπύργιο του συντηρητισμού

- α. Περικλής
- β. Άρειος Πάγος
- γ. Ηλιαία
- δ. Ειρήνη του Καλλία
- ε. Εφιάλτης και Περικλής
- στ. φόρος
- ζ. μισθοφορία-θεωρικά
- η. Αριστείδης

2) Κυκλώστε το λάθος (ένα σε κάθε πρόταση)

- Μερικά από τα μέτρα που έλαβε ο Περικλής ήταν:
α. θεωρικά **β.** σεισάχθεια **γ.** ισονομία **δ.** μισθοφορία
- Τα όργανα του δημοκρατικού πολιτεύματος του Περικλή ήταν:
α. Ηλιαία **β.** η βουλή των Πεντακοσίων **γ.** ο επώνυμος άρχοντας **δ.** οι εννέα άρχοντες
- Μερικές από τις λειτουργίες ήταν:
α: τριηραρχία **β.** εστίαση **γ.** χορηγία **δ.** μετοίκιο

3) α. Τι ήταν οι λειτουργίες;

.....

.....

.....

.....

β. Περιγράψτε μία από αυτές

.....

.....

.....

.....

4) Αναπτύξτε σύντομα τους όρους:

- **μηδισμός**
.....
- **προβούλευμα**
.....
- **θεωρικά χρήματα**
.....
- **χορηγία**
.....

5) Δώστε τη σωστή απάντηση:

- Επιβάλλεται ως αδιαμφισβήτητος ηγέτης στην Αθήνα μετά το θάνατο του Αριστείδη.....
- Εκεί δόθηκε η τελευταία μάχη των Ελλήνων με τους Πέρσες
- Οικονομική ενίσχυση που θεσπίζει ο Περικλής για τους απορότερους
Ωστε να μπορούν να παρακολουθούν τις συνεδριάσεις της Εκκλησίας του Δήμου
- Έτσι ονομάστηκε ο Αριστείδης

6) Συμπληρώστε τα κενά:

- ◆ Ένας τρόπος για να φορολογούνται οι πλούσιοι πολίτες ήταν οιΕκείνη που περιλάμβανε τα έξοδα για τη συντήρηση του πλοίου λεγότανενώ η καταβολή εξόδων για τη διατροφή και τη εκγύμναση των αθλητών λεγόταν
Οι ξένοι που ζούσαν στην Αθήνα λεγότανκαι πλήρωναν τοΤην πλειονότητα του πληθυσμού της Αθήνας αποτελούσαν οι
- ◆ Ο δούλος που συνόδευε το παιδί στο σχολείο λεγόταν, αυτός που του μάθαινε γραφή και ανάγνωση, αυτός που του δίδασκε μουσικήενώ την εκγύμναση του αναλάμβανε ο
- ◆ Οι Αθηναίοι κάθε τέσσερα χρόνια γιόρταζαν ταενώ ταήήταν μια πολυήμερη γιορτή, αφιερωμένη στο θεό Διόνυσο
- ◆ Γιορτή αφιερωμένη στην Περσεφόνη ήταν τα

7) Χαρακτηρίστε τις προτάσεις με Σωστό ή Λάθος σημειώνοντας αντίστοιχο τετράγωνο:

Με τις μεταρρυθμίσεις του Περικλή η Εκκλησία του Δήμου έγινε το κυρίαρχο σώμα του πολιτεύματος.	Σ	Λ
Οι Αθηναίες σύχναζαν στην Αγορά.		
Ο Περικλής ενίσχυσε τη Βουλή των Πεντακοσίων.		
Ο Εφιάλτης και ο Περικλής έκαναν το πολίτευμα συντηρητικότερο.		
Τα κορίτσια δεν πήγαιναν στα σχολεία.		
Οι δούλοι δεν είχαν κανένα δικαίωμα.		
Η συμμαχία της Δήλου έγινε τελικά όργανο της αθηναϊκής ηγεμονίας.		
Οι Αθηναίοι σπάνια έτρωγαν δημητριακά.		

(η άσκηση είναι από το τετράδιο εργασιών του μαθητή)

8) α: Απαντήστε στις εξής ερωτήσεις: Ποιος είναι ο αντίστοιχος με την Εκκλησία του Δήμου θεσμός στη σύγχρονη δημοκρατία; Ποια διαφορά υπάρχει στον τρόπο συμμετοχής;

β:Τι αποδεικνύει το γεγονός ότι μετά την υπογραφή της Ειρήνης του Καλλία και ενώ ο περσικός κίνδυνος έπαψε να απειλεί τις ελληνικές πόλεις η συμμαχία της Δήλου δεν διαλύθηκε;

9) Διαβάστε τα παρακάτω παραθέματα και με τη βοήθεια όσων διδαχθήκατε απαντήστε στις ερωτήσεις που σας δίνονται:

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΔΗΛΟΥ

Οι Αθηναίοι ανέλαβαν, έτοι, την αρχηγία με τη θέληση των συμμάχων εξαιτίας της έχθρας τους εναντίον του Πανσανία. Όρισαν ποιοι από τους συμμάχους έπρεπε να συνεισφέρουν χρήματα και ποιοι να προμηθεύουν καράβια για την αντιμετώπιση των βαρβάρων. Σκοπός ήταν να λεηλατήσουν τις κτήσεις του Βασιλέως, αντίποινα για τα όσα είχαν πάθει. Για πρώτη φορά, τότε, οι Αθηναίοι διόρισαν ελληνοταμίεις που πήγαιναν και εισέπρατταν το φόρο. Έτσι ονομάστηκε τότε η εισφορά... ταμείο ήταν η Δήλος και οι συνελεύσεις της συμμαχίας γίνονταν στο Ναό.

Θουκυδίδης, Ιστορία, Α, 96 (μετ. Άγγ. Βλάχου)

- Ποιος ήταν σύμφωνα με το Θουκυδίδη ο σκοπός ίδρυσης της Συμμαχίας;
- Ποιες ήταν οι πραγματικές προθέσεις των Αθηναίων και ποια γεγονότα επιβεβαιώνουν τις προθέσεις αυτές;

Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΕΤΟΙΚΩΝ

Πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα για τους μετοίκους, γιατί η πρόσοδος αυτή μου φαίνεται πως καταλέγεται στις καλύτερες, επειδή οι μετοίκοι συντηρούνται οι ίδιοι και προσφέρουν πολλές ωφέλειες στην πόλη, χωρίς να παίρνουν μισθό, αντίθετα καταβάλλουν το μετοίκιον. Νομίζω πως επαρκής μέριμνα είναι τούτη, να αφαιρέσουμε όσα, χωρίς να ωφελούν καθόλου την πόλη, δίνουν την εντύπωση πως ντροπιάζουν τους μετοίκους.

Ξενοφών, Πόροι, II, 1 (μετ. Α. Παπαγεωργίου)

Γιατί σύμφωνα με τον Ξενοφώντα οι μέτοικοι είναι σημαντικοί για την πόλη της Αθήνας και πώς η πόλη αυτή πρέπει να τους φέρεται;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

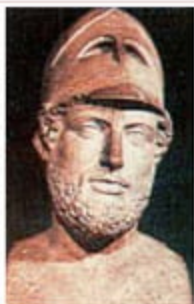
.....

.....

.....

.....

Προτομή του Περικλή, ρωμαϊκό αντίγραφο του πρωτότυπου έργου του γλύπτη Κρησίλα. Συλλογή Mansell. Ο οραματισμός του άνδρα αντανακλάται στα χαρακτηριστικά του.

Ο ΠΕΡΙΚΛΗΣ, ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

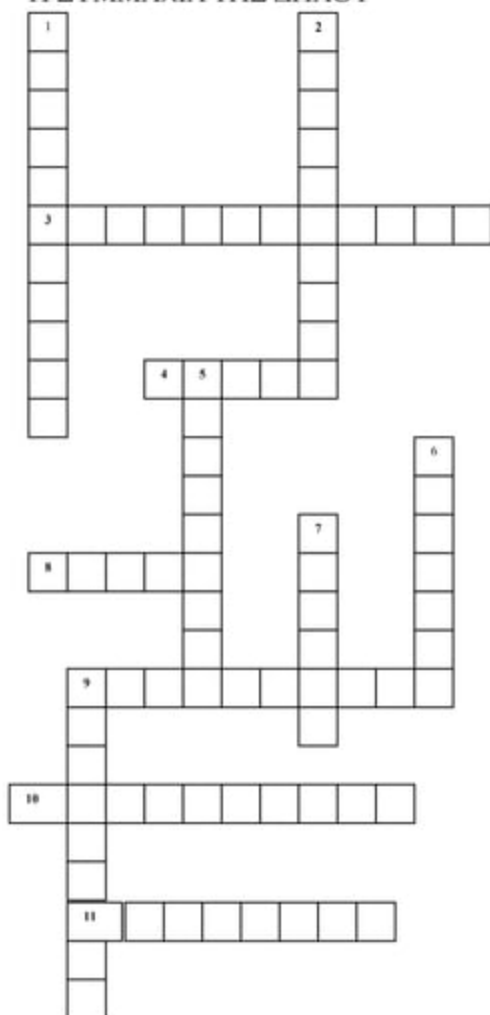
Ο Περικλής είχε μεγάλο κύρος και μεγάλες ικανότητες, και αποδείχτηκε φανερότατα ανώτερος χρημάτων. Ήταν γι' αυτό σε θέση να συγκρατεί το λαό, χωρίς να περιορίζει την ελευθερία του. Δεν παρασυρόταν από τον λαό, αλλά εκείνος τον καθοδηγούσε. Δεν προσπαθούσε να αποκτήσει επιρροή με παράνομα μέσα και δεν κολάκευε το πλήθος με ρητορείες και είχε τόσο μεγάλο κύρος, ώστε μπορούσε να τους εναντιωθεί και να προκαλέσει την οργή τους. Όταν καταλάβαινε ότι οι συμπολίτες του, από υπερηφάνια, γίνονταν υπερβολικά τολμηροί, ενώ δεν το επέτρεπαν οι περιστάσεις, τους συγκρατούσε φοβίζοντάς τους με τα λόγια του κι όταν τους έβλεπε φοβισμένους χωρίς λόγο, τους έδινε θάρρος. Έτσι η πολιτεία φαινομενικά ήταν δημοκρατία, ενώ πραγματικά την κυβερνούσε ο πρώτος της πολίτης.

Θουκυδίδης Β, 65 (μετ. Άγγ. Βλάχου)

Με τη βοήθεια του παραθέματος και όσων διδαχθήκατε, χαρακτηρίστε τον Περικλή.

ΛΥΣΤΕ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΔΗΛΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

3. Συγκέντρωναν τα χρήματα των συμμάχων και τα κατέθεταν στο κοινό ταμείο της Συμμαχίας
4. Εκεί ήταν η έδρα του συμμαχικού ταμείου
8. Γιος του Μιλτιάδη, κυριαρχεί στα πολιτικά πράγματα της Αθήνας μετά το θάνατο του Αριστείδη
9. Με δική του πρωτοβουλία ιδρύθηκε η Συμμαχία της Δήλου
10. Στο βιβλίο του "Ιστορία" γράφει για τα χρόνια ανάμεσα στους περσικούς πολέμους και τον πελοποννησιακό πόλεμο (479-431π.Χ.)
11. Έτσι ονομάζονταν η συνεργασία Ελλήνων με τους Πέρσες ιδιαίτερα προσβλητική κατηγορία για την οποία η τιμωρία ήταν η εξορία.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Το πιο σημαντικό που κατάφεραν οι σύμμαχοι ήταν να νικήσουν το στρατό και το στόλο των Περσών στις εκβολές του ποταμού.....
2. Από το έργο του "Βίοι" μαθαίνουμε για σπουδαίες προσωπικότητες, όπως ο Θεμιστοκλής, ο Κίμων και ο Αριστείδης
5. Με τον καιρό οι πόλεις της συμμαχίας χάνουν την αυτονομία τους και έτσι η συμμαχία μετατρέπεται σε όργανο επιβολής της αθηναϊκής.....
6. Έτσι ονομάζονταν ο Αριστείδης από τους συμμάχους
7. Οι ελληνοπερσικοί πόλεμοι τελειώνουν με την υπογραφή της ειρήνης του.....το 499π.Χ.
9. Οι Αθηναίοι σχεδίαζαν τις πολεμικές επιχειρήσεις αλλά οι συμμαχικές πόλεις ήταν

5. Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1) Συμπληρώστε τον πίνακα

Μαχόμενα μέρη	
..... <u>Συμμαχία</u> με ηγέτιδα πόλη την Ισχυρή στη θάλασσα	 <u>Συμμαχία</u> με ηγέτιδα πόλη την Ισχυρή στην ξηρά

2) Μελετήστε προσεκτικά το χάρτη στη σελ. 82 του βιβλίου σας και συμπληρώστε τον πίνακα:

Οι αντίπαλες συμμαχίες	
Πόλεις με την αθηναϊκή συμμαχία	Πόλεις με την σπαρτιατική συμμαχία

3) Στις παρακάτω προτάσεις κυκλώστε τη σωστή απάντηση:

- Άμεση αφορμή του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν:
α) η κατάληψη της Δεκέλειας β) το Μεγαρικό ψήφισμα γ) η αποστασία της Λέσβου
- Η Νικίειος ειρήνη υπογράφηκε για:
α) 10 χρόνια β) 50 χρόνια γ) 20 χρόνια
- Πρόφαση για τη Σικελική εκστρατεία ήταν η διαμάχη:
α) Συρακουσίων - Γέλας β) Ιμέρας - Κατάνης γ) Έγεστας - Σελινούντα
- Οι Αθηναίοι έπαθαν καταστροφή:
α) στους Αιγός ποταμούς β) στις Αργινούσες γ) στη Λέσβο

4) Στις παρακάτω προτάσεις συμπληρώστε τα κενά:

- Μια από τις αφορμές του πελοποννησιακού πολέμου ήταν η ανάμειξη της Αθήνας στη διαμάχη Κέρκυρας- Κορίνθου για την
- Μετά τον Περικλή στην πολιτική σκηνή κυριαρχούν οι
- Κατά την πρώτη περίοδο οι Σπαρτιάτες μεταφέρουν τον πόλεμο στη
- Οι Αθηναίοι αναγκάστηκαν να γκρεμίσουν τα
- Ο Πελοποννησιακός πόλεμος έδωσε την ευκαιρία στους να αναμειχθούν στην Ελλάδα

5) Αναφέρετε σύντομα τις τρεις φάσεις του Πελοποννησιακού πολέμου:

.....

.....

.....

.....

.....

6) Συμπληρώστε τα ονόματα:

- Ιστορικός που συνέγραψε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου
- Σπαρτιάτης στρατηγός κατέλαβε την Αμφίπολη
- Ανιψιός του Περικλή υπεύθυνος για τη Σικελική εκστρατεία
- Αθηναίος στρατηγός υπεύθυνος για την ειρήνη του 421 π. Χ.
- Σπαρτιάτης στρατηγός που νίκησε τους Αθηναίους στη Σικελία
- Αθηναίος ναύαρχος, νικητής της ναυμαχίας στις Αργινούσες
- Σπαρτιάτης στρατηγός, κυριεύει τα αθηναϊκά πλοία στους Αιγός ποταμούς

7) Βάλτε τα γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά:

A	B
Λοιμός στην Αθήνα	
Αιγός Ποταμοί	
Σφακτηρία	
Ψήφισμα κατά Μεγαρέων	
Καταστροφή στη Σικελία	
Συνθηκολόγηση Αθήνας	
Νικίειος Ειρήνη	

8) α: Σημειώστε Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) δίπλα σε κάθε πρόταση ανάλογα αν θεωρείτε το περιεχόμενο τους σωστό ή λανθασμένο:

- Αφορμή του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η αντίθεση Αθηναίων – Κορινθίων
- Ο Πελοποννησιακός πόλεμος κράτησε 27 χρόνια
- Στην μάχη της Αμφίπολης σκοτώθηκε μόνο ο Κλέωνας
- Ο Αλκιβιάδης κατηγορήθηκε ότι ακρωτηρίασε τις ερμαϊκές στήλες
- Οι Αθηναίοι πέτυχαν μεγάλη νίκη στη Σφακτηρία
- Στο συνέδριο της ειρήνης οι Σπαρτιάτες θέλησαν την ολοκληρωτική υποτέλεση της Αθήνας

β: Για κάθε λανθασμένη απάντηση δώστε τη σωστή:

.....

.....

.....

.....

9) Σημειώστε στον πίνακα τρία από τα αίτια του πολέμου που θεωρείτε εσείς τα πιο σημαντικά. Στη συνέχεια εξηγήστε γιατί επιλέξατε τα συγκεκριμένα αίτια ως τα σημαντικότερα.

Αίτια Πελοποννησιακού Πολέμου
1)
2)
3)

10) Ποιο είναι κατά τη γνώμη σας το σπουδαιότερο γεγονός της πρώτης φάσης του πολέμου; Εξηγήστε τους λόγους για τους οποίους το θεωρείτε σημαντικό.

11) Ποιοι ήταν οι Αθηναίοι αρχηγοί της Σικελικής εκστρατείας;

12) Τα αποτελέσματα του Πελοποννησιακού πολέμου

-

13) Μελετήστε το παράθεμα, «η τελευταία ευκαιρία για την αποτροπή του πολέμου» και με βάση τα όσα έχετε διδαχθεί δικαιολογήστε τα προφητικά λόγια του Μελχισίου.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ἐδίδωσαν, λοιπόν, το Μελίοιππο χωρίς να τον ακούσουν και διέταξαν να βγει αυθημερόν από τα σύνορα της Αττικής. Πρόσθεσαν ότι από τότε κι ύστερα θα μπορούν οι Λακεδαιμόνιοι, αν θέλουν, να στέλνουν πρέσβεις μόνο αν αποσυρθούν στο έδαφός τους. Ἐστειλαν και φρουρούς με τον Μελίοιππο, ώστε να μην επικοινωνήσει με κανέναν. Ὅταν ἔφθασε στα σύνορα κι ἔπρεπε να χωριστεῖ ἀπ' τους συνοδοὺς, πρὶν ξεκινήσει, γύρισε καὶ εἶπε τα λίγα ἀνὰ λόγια: «Ἡ μέρα ἡ σημερινή εἶναι ἀρχὴ μεγάλων κακῶν γιὰ τοὺς Ἕλληνες». Ὅταν ἔφτασε στο στρατόπεδο καὶ ὁ Ἀρχίδαμος ἔμαθε ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δὲν εἶχαν καμιά πρόθεση νὰ φανοῦν υποχωρητικοί, σήκωσε τὸ στρατόπεδο καὶ προχώρησε στὸ ἔδαφός τους.

- 14)** Μελετήστε το παράθεμα, « Ο Θουκυδίδης σκιαγραφεί τον όλεθρο του πολέμου» και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις εξηγήστε τους λόγους για τους οποίους ο Πελοποννησιακός πόλεμος θεωρείται από το Θουκυδίδη ο καταστροφικότερος που γνώρισε η Ελλάδα.

Ο ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ ΣΚΙΑΓΡΑΦΕΙ ΤΟΝ ΟΛΕΘΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Απ' όλα τα προηγούμενα πολεμικά γεγονότα, το μεγαλύτερο ήταν ο Περσικός πόλεμος, ο οποίος τερματίστηκε με δύο ναυμαχίες και δύο μάχες, ενώ ο σημερινός πόλεμος κράτησε πάρα πολλά χρόνια και προκάλεσε τόσες συμφορές στην Ελλάδα, όσες δεν είχε ποτέ πάθει σε ανάλογο χρονικό διάστημα. Ποτέ άλλοτε δεν κυριεύθηκαν και δεν καταστράφηκαν τόσες πολιτείες, είτε από βαρβάρους είτε από Έλληνες που πολεμούσαν μεταξύ τους. Σε πολλές, μάλιστα, πολιτείες, αφού καταστράφηκαν, εγκαταστάθηκε καινούργιος πληθυσμός. Ποτέ άλλοτε δεν έγιναν τόσες εξορίες και δε σκοτώθηκαν τόσοι άνθρωποι, είτε στον πόλεμο, είτε σ' εμφύλιους σπαραγμούς.

Θουκυδίδης, Ιστορία, Α, 23 (μετ. Άγγ. Βλάχου)

- 15)** Πολλοί ιστορικοί θεωρούν ότι ένα από τα χειρότερα αποτελέσματα του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν ότι οι Έλληνες έδωσαν την ευκαιρία στους Πέρσες να αναμειχθούν στα εσωτερικά της Ελλάδας. Συμφωνείτε ή όχι με την άποψη αυτή;

- 16)** Μελετήστε το παράθεμα « ο ενθουσιασμός των Αθηναίων για την εκστρατεία» και καταγράψτε τους λόγους που οδήγησαν τους Αθηναίους στη μεγάλη αυτή εκστρατεία.

Ο ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Όλους τους έπιασε μεγάλη επιθυμία να φύγουν στην εκστρατεία. Τους πιο ηλικιωμένους επειδή νόμιζαν ότι θα κατακτήσουν τη Σικελία ή ότι τουλάχιστον δεν διέτρεχαν κίνδυνο με τόσες μεγάλες δυνάμεις. Τους νεότερους επειδή είχαν την επιθυμία να δουν τον μακρινό αυτό τόπο και να τον γνωρίσουν, αλλά και επειδή ήταν βέβαιοι ότι θα γυρίσουν. Το πλήθος οι στρατιώτες επειδή θα έπαιρναν μισθούς αμέσως κι επειδή με την επέκταση της κυριαρχίας θα εξασφάλιζαν για πάντα τη μισθοφορία. Έτσι, εξαπτίας του γενικού ενθουσιασμού, ακόμη κι εκείνοι που διαφωνούσαν σόπαιναν, από φόβο μήπως, καταψηφίζοντας, θεωρηθούν κακοί πατριώτες.

Θουκυδίδης, Ιστορία, Ζ, 24 (μετ. Άγγ. Βλάχου)